

Редакція:

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

НАСТАНОВА
З ОБЛАШТУВАННЯ БУДИНКІВ І СПОРУД ЦИВІЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ
ЕЛЕМЕНТАМИ ДОСТУПНОСТІ ДЛЯ ОСІБ З ВАДАМИ ЗОРУ ТА СЛУХУ

ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011

Київ
Мінрегіон України
2012

ПЕРЕДМОВА

І РОЗРОБЛЕНО: Публічне акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву" (ПАТ "КиївЗНДІЕП")

РОЗРОБНИКИ: В. Куцевич, д-р арх. (науковий керівник); Б. Губов, І. Чернядьєва, архітектори

ЗА УЧАСТЮ: ДУ "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М.Марзєєва" АМН України (В. Акіменко, д-р мед. наук; О. Шумах, Н. Стеблій)

Український науково-дослідний інститут цивільного захисту МНС України (В. Ніжник, канд. техн. наук; Р. Уханський, Н. Довгошеєва, інженери)

Київський міський центр соціальної, професійної та трудової реабілітації інвалідів (Є. Світ)

2 ВНЕСЕНО: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України

3 ПОГОДЖЕНО: Державна інспекція техногенної безпеки України від 21.12.2011 р. № 36/2/9771

Міністерство соціальної політики України від 27.04.2012 р. № 4723/0/14-12/19

4 ЗАТВЕРДЖЕНО: накази Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.12.2011 р. № 49 та від 12.06.2012 р. № 300

5 НАБРАННЯ ЧИННОСТІ: з 01.10.2012 р.

6 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

Право власності на цей документ належить державі.
Цей документ не може бути повністю чи частково відтворений,
тиражований і розповсюджений як офіційне видання без дозволу
Міністерства регіонального розвитку, будівництва
та житлово-комунального господарства України

© Мінрегіон України, 2012

ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

НАСТАНОВА З ОБЛАШТУВАННЯ БУДИНКІВ І СПОРУД ЦИВІЛЬНОГО
ПРИЗНАЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТАМИ ДОСТУПНОСТІ ДЛЯ ОСІБ З ВАДАМИ ЗОРУ ТА СЛУХУ

Здания и сооружения

УКАЗАНИЯ ПО ОБОРУДОВАНИЮ ЗДАНИЙ И СООРУЖЕНИЙ ГРАЖДАНСКОГО
НАЗНАЧЕНИЯ ЭЛЕМЕНТАМИ ДОСТУПНОСТИ ДЛЯ ЛИЦ С НАРУШЕНИЕМ ЗРЕНИЯ И
СЛУХА

Building and constructions

GUIDELINES FOR THE EQUIPMENT OF CIVIL BUILDINGS AND CONSTRUCTIONS
WITH THE ACCESSIBILITY FACILITIES ELEMENTS FOR PEOPLE WITH SPECIAL NEEDS
(DEFECTIVE EYESIGHT AND HEARING)

Чинний від 2012-10-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт поширюється на проектування та реконструкцію будинків і споруд цивільного призначення з урахуванням потреб осіб з вадами зору та слуху, облаштування тактильних наземних та підлогових показників у будинках і спорудах для осіб з вадами зору, а також інформаційне та інженерне обладнання для осіб з вадами слуху у приміщеннях (зонах).

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативно-правові акти та нормативні документи:

ДБН 360-92360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень

ДБН В.1.1-7-2002 Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва

ДБН В.2.2-9-2009 Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення

ДБН В.2.2-3-97 Будинки і споруди. Будинки та споруди навчальних закладів

ДБН В.2.2-4-97 Будинки і споруди. Будинки та споруди дитячих дошкільних закладів

ДБН В.2.2-10-2001 Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я

ДБН В.2.2-11-2002 Будинки і споруди. Підприємства побутового обслуговування

ДБН В.2.2-13-2003 Будинки і споруди. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди

ДБН В.2.2-15-2005 Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення

ДБН В.2.2-16-2005 Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвіллеві заклади

ДБН В.2.2-17:2006 Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення

ДБН В.2.2-18:2007 Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення

ДБН В.2.2-20:2008 Будинки і споруди. Готелі

ДБН В.2.2-23 Будинки і споруди. Підприємства торгівлі

ДБН В.2.2-24:2009 Будинки і споруди. Проектування висотних житлових і громадських будинків

ДБН В.2.2-25:2009 Будинки і споруди. Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства)

ДБН В.2.2-26:2010 Будинки і споруди. Суди

ДБН В.2.5-28-2006 Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення

ДБН В.2.5-56:2010 Інженерне обладнання будинків і споруд. Системи протипожежного захисту

ДСТУ 2587:2010 Безпека дорожнього руху. Розмітка дорожня. Загальні технічні вимоги. Методи контролювання. Правила застосування

ДСТУ 4100-2002 Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування

ДСТУ Б В.2.7-117-2002 (ГОСТ 6787-2001) Будівельні матеріали. Плитки керамічні для підлоги. Технічні умови

ДСТУ Б В.2.7-145:2008 Будівельні матеріали. Вироби бетонні тротуарні неармовані. Технічні умови

ДСТУ Б В.2.7-238:2010 Будівельні матеріали. Плити бетонні тротуарні. Технічні умови (ГОСТ 17608-91, MOD)

ДСН 3.3.6.037-99 Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку

ГОСТ 21786-76 Системы "человек-машина". Сигнализаторы звуковые неречевых сообщений. Общие эргономические требования (Системы "люди́на-машина". Сигналізатори звукові немовних повідомлень. Загальні ергономічні вимоги)

ГОСТ 28170-89 Изделия акустоэлектронные. Термины и определения (Вироби акустоелектронні. Терміни та визначення)

ГОСТ 4997-75 Ковры диэлектрические резиновые. Технические условия

СанПиН 6027.А-91 Санитарные правила и нормы по применению полимерных материалов в строительстве (Санітарні правила і норми щодо застосування полімерних матеріалів у будівництві)

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті використані такі терміни та визначення понять.

3.1 адаптація

Пристосування до нових умов, а саме: пристосування середовища життєдіяльності, будинків і споруд до потреб маломобільних груп населення

3.2 акцент

Контрастний орієнтир, елемент архітектурного середовища, інформаційно значущий для відвідувачів (споживачів), у тому числі маломобільних груп населення

3.3 благоустрій ділянки

Комплекс заходів, що забезпечують доступність маломобільних груп населення і включають: створення штучного ландшафту (озеленення), вимощення доріжок для пішоходів і проїзної частини, влаштування зовнішнього освітлення, створення зон відпочинку та розваг на ділянці, а також інформаційне забезпечення відвідувачів

3.4 бордюр

Огорожа шляхів руху і просторів однорідними елементами малої висоти, яка поєднує функції щодо критеріїв безпеки та інформаційності

3.5 виніс крони

Розмір у плані від краю крони до стовбура рослини, дерева; зона передбачуваної травмо-небезпеки для маломобільних груп населення

3.6 візуальна інформація

Носії інформації у вигляді зорово-помітних текстів, знаків, символів, світлових сигналів

3.7 габарити

Внутрішні ("у просвіті") і зовнішні ("в чистоті") розміри елементів архітектурного середовища (предметів і просторів) за їх крайніми виступними частинами

3.8 зона

Параметри і конфігурація функціонально організованого простору, не повністю відокремленого огорожувальними конструкціями

3.9 зона безпеки

Зона (смуга) біля краю функціонального елемента (площадки, майданчика), призначена для запобігання травмонебезпечних ситуацій

3.10 зона відвідувачів

Сукупність приміщень і просторів у будинках і спорудах, призначених для відвідувачів

3.11 зона надання послуг (обслуговування)

Сукупність місць обслуговування в приміщенні або на земельній ділянці

3.12 ідентифікація

Однозначне розпізнання функціонального призначення об'єкта або зони ризику

3.13 карман

Ніша, простір, що прилягає до межі зони, приміщення комунікаційного шляху поза їх межами

3.14 катафоти

Світлоогорожувальні панелі, призначені для розмітки і маркування поверхонь

3.15 комунікаційні простори

Зони, приміщення будинків і споруд, ділянок, призначені, головним чином, для руху по них людських потоків

3.16 комунікаційні шляхи

Частини комунікаційних просторів, призначені виключно для руху

3.17 латеральний

Крайковий, обмежуючий краї

3.18 маячок

Світловий або звуковий пульсуючий орієнтир

3.19 місця обслуговування

Організовані та обладнані частини будинків, споруд, приміщень, зон для надання послуг відвідувачу. Включають у себе робоче місце, місце особи, яку обслуговують, можливо - місце очікування

3.20 особа із вадами зору (інвалід)

Особа, в якій повністю відсутній зір або гострота залишкового зору не перевищує 10 %, або поле зору складає не більше 20 %

3.21 пандус

Споруда, що має поздовжній уклон, який не перевищує 8 % і забезпечує самостійне переміщення осіб з інвалідністю при подоланні перепадів висоти на шляхах руху (зокрема осіб на кріслах-колясках)

3.22 парапет

Як правило, глуха огорожа перепаду висот, конструктивний елемент, що огороджує шляхи руху і функціональні простори, поєднує функції за критеріями безпеки та інформаційності

3.23 перекладач жестової мови (сурдоперекладач)

Фахівець, що здійснює переклад усної мови на жестову мову глухих та забезпечує зворотній переклад жестової мови глухих на словесну мову

3.24 піктограма

Символічний малюнок, частіше за все стилізований

3.25 підйом

Різниця рівнів (вертикальний розмір) між найближчими горизонтальними площинами похилого шляху руху

3.26 приміщення індивідуального обслуговування (функціональне)

Кабіна або кабінет, де здійснюється самообслуговування чи обслуговування маломобільних груп населення персоналом закладу (установи, підприємства). Габарити кабіни (кабінету) мають ураховувати, як правило, можливість розміщення також особи, що супроводжує інваліда

3.27 сигналізатори (сповіщувачі) небезпеки

Спеціальні елементи, вбудовані у поверхню або такі, що прикладаються до поверхні пішохідної доріжки чи іншим елементам для попередження людей з ослабленим зором або незрячих про небезпеку на їх шляху

3.28 символіка

Інформація для відвідувачів, яка відтворюється тактильним або графічним способом

3.29 табло

Показчики з механічним, електричним або іншим приводом зміни символів на їх робочій поверхні

3.30 тактильний

Властивість об'єкта, що сприймається шляхом дотику, тобто торкання до нього

3.31 тактильний наземний, підлоговий показчик

Засіб відображення інформації, який являє собою смугу із різних матеріалів визначеного кольору і рисунку рифлення, що дозволяє інвалідам із вадами зору розпізнавати типи дорожнього або підлогового покриття шляхом відчуття на дотик стопами ніг, тростиною, або використовуючи залишковий зір

3.32 тактильні засоби інформації

Носії інформації, що передаються інвалідам по зору і сприймаються шляхом дотику

3.33 тифлотехнічні засоби

Засоби, що полегшують людям з вадами зору роботу і засвоєння інформації (магнітофони, диктофони, письмові прилади, клавіатура зі шрифтом Брайля)

3.34 фактура

Рельєфність опорядження поверхні

3.35 функціональна група приміщень

Сукупність пов'язаних просторово та функціонально приміщень і комунікаційних просторів

3.36 функціональні зони

Простір, який характеризується визначеними ознаками, пов'язаними з будь-якою діяльністю (наприклад, зона телефону-автомата, зона у межах столу, зона стійки у кафетерію тощо)

3.37 хол

Прохідна зала, як правило, прилегла до комунікаційного приміщення

3.38 шрифт Брайля

Рельєфний (рельєфно-крапковий) спеціальний шрифт для незрячих і осіб, що слабо бачать

3.39 штучна нерівність

Спеціально створене підвищення на проїзній частині дороги для примусового зниження швидкості руху, яке розташоване перпендикулярно до осі дороги

4 ТАКТИЛЬНІ НАЗЕМНІ ТА ПІДЛОГОВІ ПОКАЖЧИКИ У БУДИНКАХ І СПОРУДАХ ЦИВІЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ОСІБ З ВАДАМИ ЗОРУ. ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

4.1 Загальні положення

4.1.1 Тактильні наземні та підлогові покажчики (далі - покажчики), за допомогою яких особи з вадами зору отримують інформацію про шляхи руху в населених пунктах (територія, забудова) та громадських будинках і спорудах (внутрішні простори, зони

отримання послуг тощо), розміщуються на дорогах і вулицях населених пунктів у визначених місцях та на поверхні підлогового покриття громадських будинків і споруд.

4.1.2 Показчики повинні надавати особам з вадами зору необхідну і достатню інформацію, яка сприяє самостійній орієнтації в інфраструктурі міст, мікрорайонів, селищ та інших населених пунктів, у тому числі на дорогах, у житлових та громадських будинках і спорудах.

4.1.3 Показчики повинні відповідати вимогам ДБН В.2.2-17 "Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення".

4.1.4 Поверхня показників повинна бути шерехатою, рифленою з протислизькими властивостями, відмінною за структурою і кольором від прилеглих поверхонь дорожнього покриття або покриття підлоги і має забезпечувати її розпізнання інвалідами з вадами зору на дотик і/або візуально (рисунки 1-4).

4.1.5 Основні розміри, колір, форма рифлення, призначення, правила застосування, вимоги до поверхні показників повинні відповідати вимогам цього стандарту, документації планування території населених пунктів, проектній документації на будівництво будинків і споруд та нормативно-правовим актам у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

4.1.6 Залежно від місця встановлення показники поділяють на такі види:

А. Горизонтальні:

а) дорожні (наземні);

б) підлогові (покриття на підлозі усередині будинків і споруд);

Б. Вертикальні та похилі (рельєфні, випуклі чи виконані шрифтом Брайля, встановлені на стінах, дверях, поручнях тощо, призначені для тактильного сприйняття за допомогою рук).

4.1.7 Залежно від призначення показники поділяють на такі групи:

а) попереджувальні;

б) напрямні (спрямувальні);

в) інформаційні.

Рисунок 1 - Форми рифлення з поздовжніми рифами

Рисунок 2 - Форми рифлення з конусоподібними рифами

Рисунок 3 - Форми рифлення з квадратними рифами

Рисунок 4 - Форми рифлення з рифами, розташованими по діагоналі

4.1.8 Попереджувальні покажчики повинні забезпечувати можливість особам з вадами зору орієнтуватися у просторі та уникати небезпеки, яка може завдати шкоди здоров'ю, на шляхах руху всередині громадських будинків і споруд, на території і в забудові населених пунктів по призначеним для них пішохідних маршрутах (рисунки 2-3).

У просторі перед сходами слід передбачати попереджувальне маркування рельєфним іншоструктурним покриттям, глибина якого повинна бути 450-500 мм, а ширина відповідати ширині сходинки; зовнішній край цього покриття має прилягати до основи сходинки і контрастувати з нею.

Першу та останню сходинки в приміщеннях і ззовні будинку слід фарбувати яскраво жовтою фарбою та наносити на них гумове або абразивне покриття.

4.1.9 Напрямні повинні забезпечувати можливість особам з порушенням (вадами) зору пересуватися у потрібному напрямку самостійно, без особи, що супроводжує, усередині громадських будинків і споруд, на території і в забудові населених пунктів по призначеним для них пішохідних маршрутах (рисунки 1, 4).

Напрямні настінні поручні слід установлювати в приміщеннях на висоті 1,1-1,2 м від підлоги.

4.1.10 Інформаційні покажчики містять різнопланову, залежно від призначення будинків і споруд інформацію, необхідну для осіб з вадами зору.

Для полегшення орієнтування незрячого - при вході до житлового та громадського будинку чи споруди, усередині будинку, у приміщенні - всі елементи будинку, які визначають положення незрячого у просторі, мають ним швидко визначатися. З цією метою слід створювати систему орієнтирів, установлюючи всередині будинку спеціальні інформаційні таблиці, активно використовуючи світло, колір, фактуру опоряджувальних матеріалів.

Над входом громадських будинків і споруд необхідно встановлювати звукові маячки або звукові інформатори, які передбачаються згідно з ГОСТ 28170 і ГОСТ 21786, із можливістю дистанційного включення особами з вадами зору таких пристроїв, до яких прокладені тактильні наземні і підлогові покажчики.

Номери поверхів маркуються шляхом нанесення на верхню частину поручня від його краю на відстані 200 мм рельєфних позначок, які виконуються у вигляді табличок з рельєфним нанесенням (карбування, лиття) арабських цифр номера поверху. Висота цифр - 10 мм, рельєфність контуру -5-8 мм.

На дверях кімнат (кабінетів) у громадських будинках на висоті 1,6 м закріплюються таблички розміром 200 мм × 150 мм, на яких нанесено рельєфні арабські цифри номера кімнати. Висота цифр - 100 мм, товщина ліній - 10 мм, цифри фарбуються в чорний колір, колір таблички - білий. Рельєфність контуру цифри над площиною таблички - 3 мм. Висота закріплення таблички вимірюється від підлоги до нижнього краю таблички. Під табличкою закріплюється друга табличка у вигляді брайлівського рядка, на якій шрифтом Брайля позначено номер і назву кабінету.

Ліфтові кабінети слід обладнувати звуковим інформатором поверху. Пульти у ліфтових кабінах маркують рельєфно-крапковим шрифтом.

4.1.11 Матеріали, які використовуються для виготовлення показників, не повинні перешкоджати очищенню житлової забудови, будинків і споруд від снігу, бруду та сміття.

4.1.12 Показники повинні бути надійно закріплені, вони не повинні зсуватися і/або "задиратися" у разі їх контакту із взуттям або засобами реабілітації.

4.1.13 Показники повинні мати підвищену зносостійкість до інтенсивного механічного впливу (механічної дії). Термін використання показників повинен відповідати термінові використання прилеглого покриття.

4.2 Вимоги до тактильних дорожніх показників

4.2.1 Тактильні дорожні показники розміщують на тротуарах, проїзній частині доріг, на територіях усіх виробничих підприємств, де працюють інваліди по зору, житлових районів і мікрорайонів (кварталів) населених пунктів. Глибина рифлення для тактильних дорожніх показників має бути 5-7 мм (рисунки 1-4).

Примітка. У даному стандарті до дорожніх показників віднесено показники, які встановлюються поза громадськими будинками і спорудами.

4.2.2 Призначення, форма рифлення і місце розташування тактильних дорожніх показників наведені у таблиці 4.1.

Таблиця 4.1

№ з/п	Призначення показника	Форма і розміри показника	Форма рифлення	Місце розташування
1	Увага, підземний	Смуга завширшки 500 мм або 600 мм	Із конусоподібними рифами (рисунок 2)	На відстані 800 мм від крайки першої

	перехід	і завдовжки, що дорівнює ширині переходу, яка викладена на тротуарі перед початком переходу		сходинок
2	Увага, наземний перехід	Те саме	Із поздовжніми рифами (рисунок 1)	На відстані 800 мм від крайки проїзної частини
3	Увага, наземний перехід під кутом 90°	Смуга завширшки 500 мм або 600 мм і завдовжки, що дорівнює ширині переходу, яка викладена на тротуарі з двох боків перед поворотом на перехід	Із рифами, розташованими по діагоналі (рисунок 4)	На відстані 800 мм від ліній, що є продовженням крайки переходу
4	Увага, світлофор	Квадрат, що викладений навколо щогли світлофора та який складається із чотирьох плит зі стороною плитки, що дорівнює 500 мм × 500 мм	Із квадратними рифами (рисунок 3)	Навколо щогли світлофора в обхват
5	Увага, перешкода	Смуга, викладена по контуру перешкоди, завширшки 500 мм	Те саме	На відстані 800 мм від перешкоди
6	Увага, поворот ліворуч (праворуч)	Плита зі стороною квадрату, що дорівнює 500 мм × 500 мм	Із рифами, розташованими по діагоналі (рисунок 4)	На місці повороту
7	Напрямні (спрямувальні) доріжки	Смуга завширшки не менше 500 мм	Із поздовжніми рифами (рисунок 1)	На транзитних ділянках між перешкодами

4.2.3 Наземні пішохідні переходи для осіб з вадами зору являють собою штучні нерівності монолітної конструкції.

4.2.4 Облаштування наземних пішохідних переходів для осіб з вадами зору повинно відповідати вимогам ДСТУ 4100 і ДСТУ 2587.

4.2.5 Покриття наземного пішохідного переходу для інвалідів з вадами зору повинно відрізнятися від покриття тротуару і проїзної частини дороги.

4.2.6 Для тактильних дорожніх показників, які встановлюються на тротуарах, рекомендується застосовувати бетонні тротуарні плити розмірами 300 мм × 300 мм або 500 мм × 500 мм, із рифленою лицьовою поверхнею, виготовлені згідно з ДСТУ Б В.2.7-238 і ДСТУ Б В.2.7-145.

4.2.7 Дорожні показники із тротуарних плит, установлені на тротуарі, повинні виступати над його поверхнею не більше ніж на 10 мм з плавним переходом, скосом.

4.2.8 Як показники на території підприємств і закладів обслуговування, житлових районів та мікрорайонів (кварталів) можна застосовувати доріжки з гравійним покриттям.

У місцях перетину двох доріжок рекомендується влаштовувати майданчики, що підвищуються на 30 мм над полотном доріжок. Від майданчиків із чотирьох боків обладнують спуски-пандуси з кутом уклону 3 %. Для полегшення орієнтування покриття доріжок, що перетинаються, у місці стику можуть відрізнятися одне від одного, наприклад, асфальт - гравій, асфальт - плитка або гравій із відмінними розмірами фракцій - 20 мм, 40 мм, 60 мм.

4.2.9 Перед входними дверима житлових та громадських будинків і споруд на відстані 500 мм на підступаючих до них доріжках облаштовують площадки із покриттям, що різко відрізняється від покриття основної доріжки (сітка, гравій, ґрати, тротуарні плити тощо).

4.3 Вимоги до тактильних підлогових показників (на підлозі громадських будинків і споруд)

4.3.1 Тактильні підлогові показники розміщують у коридорах і на площадках сходових маршів громадських будинків і споруд для позначення особам з вадами зору напрямку руху, а також для попередження їх про можливу небезпеку на шляху руху. Глибина рифлення для тактильних підлогових показників за формою рифлення повинна бути 5 мм (рисунок 1-4).

4.3.2 Призначення, розміри, форма рифлення і місце розташування тактильних підлогових показників наведені у таблиці 4.2.

Таблиця 4.2

№ з/п	Призначення показчика	Розміри показчика	Форма рифлення	Місце розташування
1	Увага, крайня сходинка сходового маршу	Смуга по ширині і довжині сходинки	Із конусоподібними рифами (рисунок 2)	На відстані 600 мм від крайки крайньої сходинки
2	Напрямні (спрямувальні) доріжки	Смуга завширшки не менше 500 мм	Із поздовжніми рифами (рисунок 1)	Уздовж стіни на відстані не більше 1000 мм від стіни
3	Увага, перешкода	Смуга, викладена по контуру перешкоди завширшки 300 мм	Із квадратними рифами (рисунок 3)	На відстані 600 мм від перешкоди
4	Увага, поворот ліворуч (праворуч)	Плита зі стороною квадрата, що дорівнює 500 мм × 500 мм	Із рифами, розташованими по діагоналі (рисунок 4)	На місці повороту

4.3.3 Тактильні підлогові показчики можуть бути виготовлені з різних матеріалів, що мають протислизькі властивості, у тому числі із керамічних плиток відповідно до вимог ДСТУ Б В.2.7-117.

4.3.4 Якщо в коридорах громадських будинків і споруд покладені килимові доріжки, то для позначення бічних проходів їх килимову доріжку прокладають під магістральною.

4.3.5 У приміщеннях промислових будівель і споруд як підлогові показчики можуть бути використані діелектричні гумові килими відповідно до вимог ГОСТ 4997, завширшки не менше 500 мм. Форма рифлення має відповідати призначенню, вказаному в таблиці 4.2.

Для позначення бічних проходів у коридорах будинків і споруд можна використовувати діелектричні гумові килими, які підкладають під гумовий килим, що позначає магістральну доріжку.

4.3.6 Для позначення виходу з будинку і споруди застосовують різні матеріали завширшки 500 мм і завдовжки, що дорівнює ширині дверей, викладені на відстані 1500 мм до дверей з квадратним рифленням (рисунок 2).

Якщо перед виходом із будинку і споруди покладено магістральну килимову доріжку, для позначення виходу під магістральною доріжкою поперек неї додатково підкладають смугу килимової доріжки завширшки 200 мм.

4.3.7 Для позначення повороту напрямку руху застосовують матеріали із рифленням, розташованим по діагоналі. Для позначення повороту ліворуч використовують ліву діагональ, повороту праворуч - праву діагональ (рисунок 4).

5 ВИМОГИ ДО ПРОЕКТУВАННЯ БУДИНКІВ І СПОРУД ГРОМАДСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ІЗ УРАХУВАННЯМ ПОТРЕБ ОСІБ З ВАДАМИ СЛУХУ

5.1 При проектуванні будинків і споруд громадського призначення із урахуванням потреб осіб з порушенням (вадами) слуху повинні виконуватися вимоги ДБН 360, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-3, ДБН В.2.2-4, ДБН В.2.2-10, ДБН В.2.2-11, ДБН В.2.2-13, ДБН В.2.2-16, ДБН В.2.2-17, ДБН В.2.2-18, ДБН В.2.2-20, ДБН В.2.2-23, ДБН В.2.2-24, ДБН В.2.2-25, ДБН В.2.2-26.

5.2 Проектування із урахуванням потреб осіб з порушенням слуху (глухих і слабочуючих), полягає не у створенні особливих умов і зміні параметрів зон і просторів у будинках і спорудах, а у врахуванні їх потреб на ранніх стадіях проектування стосовно акустики приміщень, забезпечення отримання необхідної інформації шляхом візуального сприйняття та організації сурдоперекладу та/або субтитрування.

5.3 Проектування громадських будинків і споруд з урахуванням потреб осіб із вадами слуху полягає в тому, що при розрахунку часу реверберації необхідно враховувати, що при малому часі реверберації мова може бути нерозбірливо сприйнятою зазначеними особами. Якщо час реверберації надто тривалий (наприклад, у зальних приміщеннях), фоновий шум і луна не тільки заважають сприйняттю мови, але й несприятливо позначаються на особах із порушенням (вадами) слуху.

5.4 У громадських будинках і спорудах, які розраховані на постійне відвідування або перебування в них осіб з порушеннями (вадами) слуху, необхідно передбачати додаткові системи звукопідсилення та розміщення візуальної інформації (світлові табло).

5.5 Для полегшення орієнтації осіб з порушенням (вадами) слуху рекомендується передбачати звукопоглинальні поверхні, такі як перфорована багатошарова акустична стеля, килимове покриття підлоги тощо.

5.6 Серед телефонів-автоматів необхідно встановлювати чітко позначений відеоапарат із індивідуальним обладнанням для осіб з вадами слуху.

5.7 У зонах інформаційних служб, торговельних кіосків, буфетних і барних стійок тощо освітлення повинно забезпечувати можливість читання по губах. У цих зонах не рекомендується влаштовувати скляні екрани, тому що вони можуть давати відображення та відблиск, що заважатиме сприйняттю глядачем.

5.8 Громадські будинки і споруди слід оснащувати послідовною і повною (від входу до окремих приміщень) візуальною інформацією, щоб особи з порушенням (вадами) слуху і мовлення мали змогу орієнтуватися без додаткового спілкування, у разі якого виникають труднощі. Кожна кімната і приміщення повинні бути чітко позначені, знаки (показчики) мають бути крупними і максимально освітленими.

Кабіни ліфта мають бути оснащені відео- чи іншим оперативним текстовим інформаційним зв'язком з диспетчером.

5.9 У будинках і спорудах, де передбачена звукова інформація, необхідно застосовувати дублювання інформації написами на дисплеях, табло і піктограмах.

5.10 Система засобів інформації і сигналізації про небезпеку повинні бути комплексними і передбачати візуальну (світлову), звукову і тактильну інформацію в приміщеннях, призначених для перебування всіх категорій інвалідів, у тому числі осіб з вадами слуху. Вони мають відповідати вимогам ДБН В.1.1-7, ДБН В.2.5-56 і [6].

6 САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ

6.1 Усі елементи доступності для осіб з вадами зору та слуху повинні мати позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

6.2 Вироби, виготовлені з полімерних матеріалів, повинні відповідати вимогам СанПин 6027.А та [4].

6.3 Світлові елементи повинні відповідати вимогам ДБН В.2.5-28.

6.4 При обладнанні приміщень звуковими сигналізаторами рівень звуку на робочих місцях у суміжних приміщеннях не повинен перевищувати гранично-допустимих рівнів згідно з вимогами ДСН 3.3.6.037.

ДОДАТОК А

(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

[1] Указ Президента України від 02.03.2009 р. № 113/2009 "Про першочергові заходи щодо поліпшення становища осіб з вадами зору"

[2] Указ Президента України від 18.12.2007 р. № 1228/2007 "Про додаткові заходи щодо соціального захисту осіб з обмеженими фізичними можливостями"

[3] Альбом технічних рішень обладнання елементами безперешкодного доступу людей з обмеженими фізичними можливостями до об'єктів житлово-комунального призначення. Посібник з проектування / За загальною ред. В.В. Куцевича. - К.: КиївЗНДІЕП, 2010. - 128 с.

[4] Инструкция по санитарно-гигиенической оценке полимерных материалов, предназначенных для применения в строительстве и производстве мебели, № 6035.А-91. - М.: МЗ СССР. Утв. 12.08.91 г. (Інструкція щодо санітарно-гігієнічної оцінки полімерних матеріалів, призначених для застосування у будівництві і виробництві меблів, № 6035.А-91. - М.: МОЗ СРСР. Затв. 12.08.91 р.).

[5] Методичні рекомендації з обладнання будівель громадського призначення елементами доступності для осіб з вадами зору та слуху / За загальною ред. В.В. Куцевича. - К.: КиївЗНДІЕП, 2011. - 112 с.

[6] ВСН 60-89 / Госкомархитектуры. Устройство связи, сигнализации и диспетчеризации инженерного оборудования жилых и общественных зданий. Нормы проектирования (Улаштування зв'язку, сигналізації та диспетчеризації інженерного обладнання житлових та громадських будинків. Норми проектування).

Код УКНД: 91.060.99

Ключові слова: безперешкодний доступ, особи з вадами зору та слуху, цивільні будинки і споруди, групи показників (попереджувальні, напрямні та інформаційні), тактильні наземні та підлогові показники, форма рифлення, інформаційні засоби, системи звукопідсилення та сигналізації.